

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 maja 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego K. K. (1) na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. kwotę 1606,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 6 marca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, a także zasądził od pozwanego K. K. (1) na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. kwotę 1247 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd I instancji ustalił, że strony łączył stosunek umowny – umowa ubezpieczenia (...) zawarta w formie pisemnej. Pozwany jest zobowiązany do zapłaty składki ubezpieczeniowej z terminem płatności do 5 marca 2015 roku w wysokości 1606 zł. Umowa dotyczyła ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Ubezpieczonym pojazdem był A. (...) [8P] 05-08 nr rej (...) nr VIN (...). Umowa trwała od 5 lutego 2015 roku do 4 lutego 2016 roku.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy uznał, że brak jest dowodów na spełnienie przez pozwanego zobowiązania wynikającego z przedmiotowej umowy ubezpieczenia. Pozwany nie opłacił składki ubezpieczeniowej, w związku z czym nie wywiązał się z zobowiązania z tytułu umowy ubezpieczenia. Z uwagi na fakt, że powód wywiązał się z zobowiązania umownego, świadcząc ochronę ubezpieczeniową przez cały okres trwania umowy, zasadne jest żądanie zapłaty przez pozwanego zaległej składki ubezpieczeniowej. Pozwany nie wniósł natomiast żadnych zarzutów skutkujących podstawą do uchylenia się od zapłaty składki ubezpieczeniowej. Nie spornym jest również fakt, że pozwany nie wypowiedział umowy ani nie wyrejestrował samochodu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, podnosząc następujące zarzuty:

- naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. polegającego na jego błędnym zastosowaniu sprowadzającym się do dowolnej oraz wybiórczej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego poprzez zupełne pominięcie przy wydaniu wyroku dowodów zgłoszonych przez Powoda w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 6 kwietnia 2016 roku oraz piśmie procesowym z dnia 27 marca 2017 roku;

- naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wskazanie przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku pełnej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, tj. faktów, które uznał za udowodnione, i dowodów, na których się oparł.

W konkluzji pozwany sformułował wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a także zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Przystępując do rozważań nad zarzutem naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przyznać należy rację skarżącemu, że w sprawie nie ustalono wszystkich istotnych okoliczności faktycznych, Sąd Rejonowy nie ustosunkował się bowiem do wszystkich zarzutów pozwanego i przez to nie dokonał pełnej i prawidłowej oceny jurydycznej ustalonego stanu faktycznego. Sąd I instancji rozważając przedstawione mu pod osąd żądanie nie odniósł się w ogóle do zgromadzonych w sprawie dokumentów prywatnych i urzędowych związanych podejrzeniem popełnienia na szkodę pozwanego przestępstwa przywłaszczenia pojazdu objętego polisą ubezpieczeniową przez powoda. W ocenie Sądu Okręgowego, opisane niedostatki postępowania dowodowego nie mogą jednak odnieść zamierzonego przez apelującego skutku procesowego. Uznanie ustaleń faktycznych sądu pierwszej instancji za niewystarczające, a przedstawionej oceny

prawnej za niepełną, nie usprawiedliwia uchylecia wydanego w sprawie orzeczenia na zasadzie art. 386 § 4 k.p.c. W obowiązującym modelu apelacji pełnej rola sądu drugiej instancji nie ogranicza się jedynie do samego aktu kontroli zaskarżonego rozstrzygnięcia, ale obejmuje także powinność merytorycznego rozpoznania sprawy na podstawie własnych ustaleń faktycznych, poczynionych na bazie materiału zebranego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 KPC). Celem postępowania apelacyjnego jest bowiem ponowne i wszechstronne merytoryczne rozpoznanie sprawy. Zasady te ulegają pewnej modyfikacji w postępowaniu uproszczonym, gdyż zgodnie z art. 505¹¹ § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji nie przeprowadza postępowania dowodowego z wyjątkiem dowodu z dokumentu. Z drugiej jednak strony możliwości uchylecia wyroku w takim postępowaniu ulegają dalszemu ograniczeniu, co wynika z art. 505¹² § 1 k.p.c. - jeżeli sąd drugiej instancji stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku, uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania. Zestawienie tych norm nakazywało korektę ustaleń faktycznych na podstawie dokumentów, a następnie rozważenie poprawności zastosowania prawa materialnego.

Z przywołanych wyżej względów Sąd Okręgowy dokonał własnych, dodatkowych ustaleń stanu faktycznego:

Komisariat Policji w K. prowadził postępowanie w sprawie przywłaszczenia mienia w postaci samochodu osobowego marki A. (...) o nr rej. (...) na szkodę K. K. (1), które wobec braku dostatecznych danych uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa zakończyło się wydaniem w dniu 6 grudnia 2014 roku postanowieniem o odmowie wszczęcia dochodzenia. Prokuratura Rejonowa w Łęczycy na skutek wniosku powoda o zbadania zasadności odmowy wszczęcia dochodzenia nie podjęła żadnych czynności uzasadniając to niezaskarżeniem postanowienia policji z dnia 6 grudnia 2014 roku. W następstwie zlecenie dodatkowych czynności dowodowych przez Prokuraturę Rejonową w Łęczycy ujawniono istnienie umowy sprzedaży z dnia 18 maja 2014 roku przedmiotowego pojazdu, na podstawie której nabywcą był syn powoda K. K. (2), a także kolejnej umowy z dnia 30 stycznia 2015 roku sprzedaży samochodu A. S.. W związku z tymi ustaleniami Komisariat Policji w K. prowadził postępowanie w sprawie zaistniałego w dniu 18 maja 2014 roku w nieustalonym miejscu podrobienia podpisu na umowie sprzedaży przedmiotowego pojazdu, które zostało umorzone z powodu niewykrycia sprawcy. Aktualnie Prokuratura Rejonowa w Łęczycy prowadzi postępowanie przeciwko K. K. (2) w sprawie przywłaszczenia powierzonego samochodu osobowego marki A. (...) o nr rej. (...) na szkodę K. K. (1).

/kopie postanowienia k. 36, protokołu k. 39, postanowienia k. 56/

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego ostatecznie prawidłowa okazała się konkluzja Sądu Rejonowego, że zawarte w pozwie żądanie zapłaty przez pozwanego zaległej składki ubezpieczeniowej zasługuje na uwzględnienie w całości. Nie jest sporne, że między stronami doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia (...) pojazdu A3 o nr rej. (...) obowiązującej od dnia 5 lutego 2015 roku do dnia 4 lutego 2016 roku oraz to, że pozwany nie uiszczył w przewidzianym terminie należnej składki w wysokości 1606 złotych. Skarżący nie zdołał natomiast wykazać, że zachodzą jakiegokolwiek okoliczności wyłączające jego odpowiedzialność związaną z obowiązkiem zapłaty składki z tytułu przedmiotowej umowy. W szczególności, przesłanki takiej nie stanowi akcentowana przez niego okoliczność przywłaszczenia pojazdu przez jego syna. Pozwany utożsamiając powyższe zdarzenie z brakiem możliwości uiszczenia zaległej składki nie dostrzega, iż pomimo pozbawienia go wbrew jego woli możliwości dysponowania samochodem, pozostał on nadal stroną zawartej umowy ubezpieczenia, z którą wiąże się konieczność zapłaty składki. Kwestia zaś bezprawnego potraktowania samochodu należącego do pozwanego jak swojej własności przez osobę trzecią przenosi jedynie rozważania na płaszczyznę ewentualnych rozliczeń między pozwanym a tą osobą, pozostaje natomiast bez znaczenia w niniejszej sprawie. Nie można także uznać, aby doszło z tych przyczyn do rozwiązania umowy. Zgodnie z przepisem art. 33 pkt 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2060, tekst jedn. ze zm.) umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych ulega rozwiązaniu z chwilą udokumentowania trwałej i zupełnej utraty posiadania pojazdu mechanicznego w okolicznościach niepowodujących zmiany posiadacza. Pozwany warunkowo tego nie spełnił już choćby z tego względu, że przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo

o ruchu drogowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1260, tekst jedn. ze zm.) wymagają uprzedniego wyrejestrowania pojazdu (art. 79 ust. 1 pkt 5). Sam z kolei fakt prowadzenia postępowania przygotowawczego w związku z przywłaszczeniem należącego do pozwanego samochodu nie pozwala uznać powyższej przesłanki za spełnioną. Podobnie należy ocenić również ujawnienie w toku postępowania przygotowawczego umowy sprzedaży przedmiotowego pojazdu osobie trzeciej i podejrzenia sfałszowania podpisu pozwanego pod tą umową. Skoro bowiem skarżący nadal uważa się za właściciela pojazdu, nie było przeszkód aby złożył on stosowne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia OC przed upływem okresu 12 miesięcy, na który została zawarta. Przed obowiązkiem zapłaty składki nie chroni pozwanego też zarzut, iż nie posiadał on wiedzy o możliwości wypowiedzenia umowy. Na marginesie zauważyć trzeba, iż pozwany wypowiedział wzmiankowaną umowę przed rozpoczęciem kolejnego okresu ubezpieczenia.

Wreszcie nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że brak dokumentów pojazdu uniemożliwił pozwanemu wywiązanie się z obowiązku uiszczenia składki ubezpieczeniowej. Stanowisku temu przeczy treść wezwania do zapłaty zaległej składki, którą powód skierował do pozwanego wskazując w nim numer rachunku bankowego do wpłaty. Wbrew zatem zarzutom skarżącego, zadośćuczynienie żądaniu powoda nie zostało przez niego obwarowane koniecznością przedstawienia jakichkolwiek dokumentów. Ponadto, Sądowi Okręgowemu wiadomym jest z urzędu, iż w sytuacji, gdy dochodzi do kontynuacji umowy ubezpieczenia OC pojazdu u danego ubezpieczyciela – co miało miejsce w rozpoznawanej sprawie – ubezpieczyciele nie żądają przedstawienia dokumentów rejestracyjnych pojazdu, którego dane zostały pozyskane przy zawarciu pierwszej umowy.

Niezasadny jest także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Przyjmuje się, że zarzut naruszenia wskazanego przepisu może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych okolicznościach, w których treść uzasadnienia orzeczenia sądu całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia w stopniu uniemożliwiającym poddanie go ocenie instancyjnej. W niniejszej sprawie sytuacja taka jednakże nie zachodzi. Sąd Rejonowy nie przeprowadził wprawdzie wyводу co do podnoszonej przez pozwanego w toku postępowania kwestii przywłaszczenia jego pojazdu przez osobę trzecią, niemniej jednak zawarte w uzasadnieniu rozważania i podstawa prawna rozstrzygnięcia pozwalają w pełni zrekonstruować tok rozumowania Sądu Rejonowego, a zatem eksponowane przez skarżącego niedostatki uzasadnienia, choć rzeczywiście występowały, nie mogły skutkować wzruszeniem zaskarżonego orzeczenia z tego powodu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.